

2016

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Imię, nazwisko

Klasa _____

Kod ucznia

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

STANDARTIZUOTAS TESTAS

CZYTANIE

4 KLASA

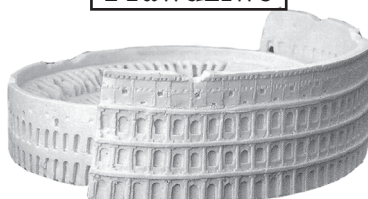
Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

Obejrzyj słodkie wyroby.

Czekolada wygląda tak pięknie, że szkoda by było ją jeść. Nie chciałoby się przecież zniszczyć kopii znanych zabytków historycznych, które zostały stworzone przez mistrzów czekolady. Oto co mogą te modele opowiedzieć o przedstawianych obiektach.

Prawdziwe

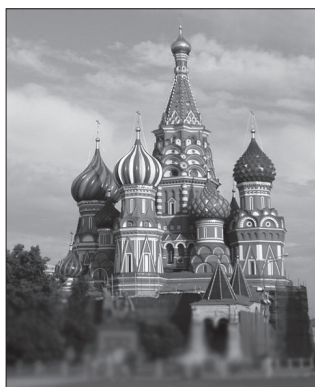

Czekoladowe

Koloseum

Ten amfiteatr liczy już prawie 2000 lat. Jest to dawny ośrodek rozrywkowy starożytnych Rzymian, wzniesiony przez cesarzy Wespazjana i Tytusa. Prowadziło do niego 80 wejść, mogło się w nim zmieścić 50 000 widzów. W wypełnionym po brzegi Koloseum ludzie oglądali walki gladiatorów, inscenizacje bitew i pokaz dzikich zwierząt, na przykład hipopotamów, niedźwiedzi, żyraf. Obecnie pełno jest tu turystów: co roku zwiedza je około 5 mln osób. Jednak gladiatorzy, których mogą zobaczyć turyści, to tylko przebrani aktorzy.

Obiekt	Jakie materiały budowlane wykorzystano?	W ciągu jakiego czasu powstał?	Wysokość
Prawdziwa budowla	Cegły i kamienie złączone ważącymi 300 t żelaznymi uchwytami.	Mniej więcej w ciągu 10 lat.	48 m
Wyrób cukierniczy	Prawie 70 kg białej czekolady.	W ciągu 120 godzin.	0,5 m

Prawdziwa

Cerkiew Wasyla Błogosławionego

Iwan Groźny, panujący w Rosji w latach 1533-1584, wydał rozkaz zbudowania w Moskwie cerkwi Wasyla Błogosławionego, aby upamiętnić zajęcie ziem przeciwnika. Budowla przypomina ognisko, którego płomień strzelają w niebo. Opowiada się, że cerkiew rzeczywiście ledwo nie spłonęła. Po wtargnięciu do Rosji, francuski cesarz Napoleon Bonaparte rozmieścił w cerkwi konie swojej armii. Zgodnie z pewną legendą jego armia próbowała wysadzić cerkiew w powietrze.

Niespodziewanie jednak nadciągnęła burza i strumienie ulewy zgasiły zapalany lont*. W ten sposób ta świątynia uniknęła zniszczenia.

*Lont – nasączony łatwopalnym materiałem sznur, który łączy się z ładunkiem wybuchowym

Obiekt	Jakie materiały budowlane wykorzystano?	W ciągu jakiego czasu powstał?	Wysokość
Prawdziwa budowla	Białe kamienie, cegły.	Mniej więcej w ciągu 6 lat.	47,5 m
Wyrób cukierniczy	Około 450 kg białej i mlecznej czekolady.	Mniej więcej w ciągu 4 miesięcy.	2,4 m

Według J. Rizz „To rzeczywiście czekolada!”, National Geographics KIDS, Nr 45, s. 14-15

PYTANIA I ZADANIA

1 Co nie odbywało się w starożytnym Koloseum?

- (A) Walki gladiatorów
- (B) Inscenizacje bitew.
- (C) Pokaz zwierząt.
- (D) Wycieczki poznawcze.

●

2 Wyjaśnij, co znaczy wyrażenie *wypełniony po brzegi*?

●

3 Dlaczego obecnie w Koloseum walki gladiatorów są inscenizowane?

●

4 Co przypomina budowla cerkwi Wasyla Błogosławionego?

- (A) Ulewę
- (B) Burzę
- (C) Ognisko
- (D) Niebo

●

5 Czy cerkiew Wasyla Błogosławionego spłonęła?

Tak Nie

Uzasadnij na podstawie tekstu swój wybór.

6 Dlaczego w 1812 r. francuski cesarz Napoleon Bonaparte znalazł się w Moskwie?

- (A) Zatrzymał się podczas podróży na odpoczynek.
- (B) Trwała wojna między Rosją a Francją.
- (C) Chciał obejrzeć cerkiew.
- (D) Zaprosił go car Rosji Iwan Groźny.

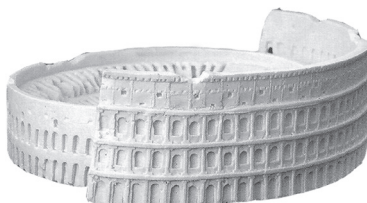
7 Podaj **dwa** podobieństwa **prawdziwych** budowli Koloseum oraz cerkwi Wasyla Błogosławionego.

1. _____
2. _____

8 Przeprowadź strzałki od pasujących danych do budowli na obrazkach.

Czekoladowa

Czekoladowe

Tworzono około 4 miesięcy.

Wykorzystano prawie 70 kg czekolady.

Budowano około 6 lat.

Wykorzystano około 450 kg czekolady.

Wysokość budowli – 47,5 m.

9 Wyobraź sobie, że znajdujesz się przy tych obu **czekoladowych** obiektach. Wierzchołka którego z nich **nie mógłbyś** osiągnąć?

Cerkwi Wasyla Błogosławionego

Koloseum

Wyjaśnij na podstawie tekstu swój wybór.

10 Napisz na podstawie tekstu, dlaczego zostały zbudowane te zabytki historyczne.

Koloseum

Cerkiew Wasyla Błogosławionego

11 Co **nie jest konieczne** dla mistrzów czekolady, którzy tworzą kopie znanych zabytków historycznych?

- (A) Wiedza o historii zabytków.
- (B) Znajomość właściwości czekolady.
- (C) Dokładność i ostrożność.
- (D) Znajomość technologii produkcji.

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

Do pokoju wszedł ojciec Charliego. Był bardzo podekscytowany i wymachiwał „Wiadomościami Wieczornymi”.

- Słyszeliście najnowszą wiadomość? - zawołał, a potem nie czekając na odpowiedź, tak rozpostarł trzymaną w ręku gazetę, że każdy mógł przeczytać wielki nagłówek. Oto co tam było napisane:

**NARESZCIE FABRYKA WONKI ZOSTANIE OTWARTA
DLA KILKU SZCZĘŚLIWCÓW**

Ja, Willy Wonka, właściciel miejscowej fabryki czekolady, postanowiłem, że w tym roku pozwolę pięciorgu dzieciom – tylko pięciorgu, żadnemu więcej – na obejrzenie mojej fabryki. Tę szczęśliwą piątkę sam oprowadzę po całym zakładzie i odkryję wszystkie sekrety produkcji. Na zakończenie wizyty każde z tych pięciorga dostanie prezent: tyle czekolady i słodczy, aby starczyło im do końca życia! Dlatego szukajcie uważnie ZŁOTYCH TALONÓW! Na złocistym papierze wydrukowano

pięć ZŁOTYCH TALONÓW, które zostaną umieszczone w opakowaniu pięciu czekolad. Mogą się one znaleźć w dowolnym sklepie, na dowolnej ulicy, w dowolnym mieście i w dowolnym kraju, gdzie są sprzedawane produkty Wonki. Szczęśliwi znalazcy owych pięciu ZŁOTYCH TALONÓW jako jedyni będą mieli możliwość wejścia do mojej fabryki. Powodzenia zatem! Uważnie oglądajcie każdy czekoladowy batonik!

Willy Wonka

Charlie, brnąc przez zasypane śniegiem do szkoły, musiał każdego dnia mijać wielką fabrykę czekolady pana Willy'ego Wonki. I każdego dnia zbliżając się do niej, unosił nos wysoko w powietrze i wciągał cudowny zapach topionej czekolady.

I oto, kiedy pewnego popołudnia wracał do domu, zauważył nagle jakiś srebrny błysk w śniegu obok krawężnika. Nachylił się i chociaż przedmiot do połowy był schowany w zaspie śnieżnej, Charlie natychmiast go rozpoznał. Nie miał co do tego najmniejszych wątpliwości.

PIĘĆDZIESIĄT PENSÓW!

Szybko rozejrzał się na strony.

Może pieniądz właśnie przed chwilą komuś wypadł?

Kilku przechodniów minęło go szybko, twarze chowając w kołnierzach, a śnieg chrząścił im pod stopami. Nikt niczego nie szukał, nikt nie zwracał najmniejszej uwagi na małego chłopca na skraju chodnika.

Czy to naprawdę jego moneta? Może ją wziąć?

Ostrożnie wygrzebał ze śniegu monetę. Trzymał pieniądz w drżących palcach i wpatrywał się w niego z niedowierzaniem. W tej chwili znaczył dla niego tylko jedną jedyną rzecz: JEDZENIE!

Niewiele myśląc, obrócił się na pięcie i ruszył w kierunku najbliższego sklepu.

- I zrobię tak - szybko szeptał do siebie pod nosem - że kupię jeden wspaniały batonik czekoladowy, zjem cały zaraz na miejscu... kawałek po kawałku... a potem pójdę prosto do domu i resztę oddam mamie.

Charlie położył na ladzie mokre pięćdziesiąt centów.

- Poproszę jedną KARMELKOWO-MIODOWĄ CZEKOLADKĘ WONKI - powiedział.

Sklepiarz zdjął czekoladkę z półki i położył ją na ladzie przed Charliem. Chłopiec złapał ją, jednym ruchem rozdarł opakowanie i nagle... spod papieru... błysnęło coś złociście!

Charlie poczuł, że serce staje mu w piersiach.

-ZŁOTY TALON - wrzasnął sprzedawca i wyskoczył w powietrze.

Charlie ani drgnął. Nie wyciągnął nawet do końca talonu z opakowania. Stał nieruchomo i w obu dłoniach mocno ścisnął czekoladę. W głowie mu się kręciło, miał takie dziwne uczucie, jakby szybował balonem w powietrzu i nogi nie dotykały ziemi.

Według R. Dahl „Charlie i fabryka czekolady”, Prószyński i S-ka 2004

PYTANIA I ZADANIA

1 Gdzie znajdowało się ogłoszenie o złotych talonach?

- (A) Przy bramie fabryki czekolady.
- (B) W gazecie „Wiadomości Wieczorne“.
- (C) Przy wejściu do szkoły.
- (D) Na tablicy ogłoszeń w sklepie.

2 Kim był Willy Wonka?

- Ⓐ Sprzedawcą w sklepie.
- Ⓑ Ojcem chłopczyka Charlie.
- Ⓒ Właścicielem fabryki czekolady.
- Ⓓ Redaktorem gazety.

•

3 Czy trudno było wygrać złoty talon?

Tak Nie

Wyjaśnij na podstawie tekstu swój wybór.

•

4 Kiedy miała się kończyć loteria złotych talonów?

•

5 W których sklepach można było kupić czekoladowe batoniki ze złotymi talonami?

•

6 Znajdź w tekście i wypisz połączenie wyrazowe, które wskazuje, że zima była **bardzo chłodna**.

•

7 Charlie nie od razu wziął sobie znaną monetę. Jaka jego cecha ujawniła się w tej sytuacji?

- Ⓐ Ciekawość
- Ⓑ Uczciwość
- Ⓒ Dokładność
- Ⓓ Pracowitość

•

8 Czy można powiedzieć, że czekolada była najbardziej upragnionym pożywieniem Charliego?

Tak Nie

Wyjaśnij na podstawie tekstu swój wybór.

9 Uzasadnij na podstawie tekstu, że rodzina Charliego żyła ubogo.

10 Wyjaśnij na podstawie tekstu, co autor chciał powiedzieć zdaniem *Charlie poczuł, że serce staje mu w piersiach.*

11 Uzasadnij na podstawie tekstu, że Charlie był **troskliwy**.

12 Jaki jest tekst o Charliem?

Literacki Nieliteracki

Zaznacz haczykiem (✓) **wszystkie** właściwości charakterystyczne dla tego tekstu.

- Podane są prawdziwe fakty.
- Określono miejsce, czas, bohaterów.
- Występują daty.
- Występują obrazowe połączenia wyrazowe.
- Występuje dialog.
- Dokument historyczny.

13 Dlaczego niektóre wyrazy i połączenia wyrazowe są pisane w tym tekście wielkimi literami?

•

14 Który tytuł **najlepiej** oddaje główną myśl tekstu?

- Ⓐ Złote talony
- Ⓑ Pyszna czekolada
- Ⓒ Pieniądze pod śniegiem
- Ⓓ Szczęśliwy los Charliego

•

C
4